

Vuosikertomus 2020

Kimitoöns Vatten – Kemiönsaaren Vesi

Vastuuhenkilö: toimitusjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAIDEA
2. TOIMITUSJOHTAJAN YLEISKATSAUS
3. ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA
4. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ
5. ASIAKKAAT JA MYYNTI
6. KUSTANNUKSET
7. VEDENHANKINTA
8. JÄTEVEDEN PUHDISTUS
9. VESI- JA JÄTEVESIVERKOSTO
10. TALOUSARVION ANALYSOINTI KONSERNIOHJEEN MUKAAN
  - 10.1 Investoinnit 2020
  - 10.2 Käyttötalousarvion toteutuminen
  - 10.3 Rahoitusanalyysin toteutuminen
11. TULOSLASKELMA 2020
12. TASE 31.12.2020
13. RAHOITUSLASKELMA 31.12.2020
14. YHTEENVETO, ANALYYSI JA TUNNUSLUVUT
15. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
  - 15.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
  - 15.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
  - 15.3 Tasetta koskevat liitetiedot
  - 15.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot
16. TILIKAUDEN TULOKSEN JA INVESTOINTIKEHYKSEN KÄSITTELY
17. TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEEN JA ALLEKIRJOITTAMINEN

1. TOIMINTAIDEA

Kemiönsaaren Veden tehtävänä on hoitaa asiakkaidensa ja toiminta-alueensa vesihuoltopalveluja. Tehtävä käsittää mm. juomaveden toimittamisen kuluttajille, sekä kiinteistöjen tuottamien jätevesien johtamisen jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Toimivat vesihuoltopalvelut ylläpitävät asiakkaiden toimintaedellytyksiä, terveyttä ja elämänlaatua.

Kemiönsaaren Veden toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa, minkä vuoksi kuluttajilta peritään erilaisia maksuja. Näitä ovat mm. vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu sekä lietteen vastaanottomaksu. Tuloilla on katettava niin käyttö- kuin pääomakustannukset.

2. TOIMITUSJOHTAJAN YLEISKATSAUS

Vesihuoltopalvelut ovat olennainen osa yhteiskunnan peruspalveluja. Puhtaan veden saanti ja jäteveden tehokas johtaminen jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi on ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksiä.

Kemiönsaaren Vedellä on tällä hetkellä 1791 asiakasta. Kiinteistöistä on 200 vapaa-ajan kiinteistöjä. Kahdestoista toimintavuosi oli jälleen vaiherikas. COVID-19 takia työskentelytavat ovat hieman muuttuneet mutta päivittäinen huolto- ja käyttötoiminta pysyi kuitenkin suurin piirtein ennallaan. Vuoden aikana on paikattu vuotoja sekä vesiverkostossa, tehty vesiliittymiä ja tehty verkoston korjausta ja saneerausta. Vesihuolto on yleisesti ottaen toiminut hyvin. Laskuttamattoman veden osuus nousi 20,88 prosenttiin, 2019 luku oli 15,75 prosenttia. Putkistovuotoja oli useita, mutta ne löydettiin ja myös saatiin korjattua nopeasti. Vuototilanteiden jälkeen tapahtuva putkiston huuhtelu kuluttaa myös tilanteesta riippuen huomattavasti vettä.

Sateet aiheuttavat vieläkin haasteita Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle, joka joutuu vastaanottamaan suuria määriä hulevesiä. Loppuvuoden runsaat sateet nostivat vuotuisen sademäärän keskimääräistä suuremmaksi. Laskuttamattoman jäteveden osuus laski vuonna 2020 noin 50 prosenttiin. Hulevesi nostaa puhdistamon kustannuksia, samalla kun optimaalisen puhdistustuloksen saavuttaminen on työläämpää, kun puhdistamo joutuu puhdistamaan suuria määriä hulevesiä. Vuoden aikana on tehty työtä hulevesien saamiseksi pois viemäriverkostosta. Työ jatkuu, mutta työ on pitkäjänteistä, eikä tuloksia saada kovinkaan nopeasti.

Toimitusjohtaja Raimo Parikka siirtyi eläkkeelle ja Jonas Pomrén on toiminut vt. toimitusjohtajana 1.11.2020 alkaen.

Päivystysrengas, joka toimii 24/7 periaatteella, on toiminut hyvin. Kaikki ovat kantaneet vastuunsa, ja tähän työhön osallistuneet ansaitsevat kaikki suuren kiitoksen työpanoksestaan.

Vuoden aikana investointeja toteutettiin 90 334 euron edestä.

Vuoden 2020 tilinpäätös näyttää 6 878 euroa alijäämää. Talouskuri on kuitenkin pidetty tiukkana, unohtamatta kuitenkaan niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.

Korot ovat olleet alhaisella tasolla. Asiantuntijat ennustavat, että korkotaso pysyy lähivuosina alhaisena, mutta alkaa hiljalleen nousta nykyisestä tasostaan.

Kemiönsaaren Veden taloudellista toimintaa ohjaa tulevina vuosina lainojen erittäin suuri määrä. Investoinnit tulee jatkossa pitää alhaisella tasolla pidemmän aikaa. Kemiönsaaren Veden taloudellinen päämäärä on vähentää lainataakkaa. Vuonna 2020 saatiin velkataakkaa pienennettyä noin 648 160 euroa, vuonna 2019 noin 670 198 euroa ja vuonna 2018 noin 729 264 euroa.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia Kemiönsaaren Veden työntekijöitä ammattitaitoisesta työpanoksesta. Haluan myös kiittää johtokuntaa heidän tekemästään työstä.

Kemiönsaari 23 maaliskuuta 2021

Niklas Enestam
Vt. toimitusjohtaja
Kemiönsaaren Vesi

3. ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Kemiönsaaren Vedellä on oma vesilaitoksen hoitaja ja oma jätevedenpuhdistamon hoitaja. Kaksi teknisen osaston huoltomiestä vastaa ostettuna palveluna linjarakennuksesta ja yleisestä kunnossapidosta. Hallinnossa työskentelee toimitusjohtaja (50 %), toimistosihteeri (50 %) ja toimistovirkailija (35 %). Henkilökunta on vuoden aikana osallistunut eri koulutustilaisuuksiin ja kursseihin mahdollisuuksien mukaan.

Vuonna 2020 Kemiönsaaren Veden johtokunta muodostui seuraavasta viidestä henkilöstä: Helena Fabritius, Lea Räisänen, Kristian Ek, Ralf Nyholm ja puheenjohtaja Roger Hakalax.

4. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vesihuoltolaitoksen talous on hyvin pääomavaltaista toimintaa. Yleensä käyttötulot ja kustannukset ovat kohtalaisen hyvin ennakoitavissa, mikä helpottaa tulevaisuuden arviointia.

Kemiönsaaren Veden toimintaympäristö on viime vuosina investointien myötä muuttunut huomattavasti. Seuraavat seikat vaikuttavat toiminnan talouteen tulevaisuudessa:

- Talouskuri pidetään tiukkana, unohtamatta kuitenkin niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.
- Toiminta-alueen taajamissa sijaitsevat kiinteistöt tulee saada liitettyä. Tämän jälkeen liittyjien määrä vähenee ja liittymismaksut muodostavat pienemmän osan tuloista.
- Investointitaso on pidettävä pitkään matalalla tasolla.
- Poistot ovat hyvin suuria (lisääntyivät tuntuvasti vuonna 2016).
- Korot ovat hyvin matalalla tasolla, mutta ennusteen mukaan ne alkavat taas nousta.
- Valtio korottaa arvonlisäveroa.
- Taksaa on nostettu vuoden 2016 alusta, taksaa on mahdollisesti tarkistettava lähiaikoina.
- Kemiön ja Lammalan puhdistamoiden lopputyöt on tehtävä viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamon purkupaikkaa koskeva selvitys on jätetty Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Mikäli purkupaikka joudutaan siirtämään, niin siitä aiheutuvat kustannukset kasvattavat lainojen määrää.

5. ASIAKKAAT JA MYYNTI

Vuoden aikana myytiin vettä 177 635 m³ ja 203 818 m³ jätevettä vastaanotettiin käsiteltäväksi. Määrät laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna.

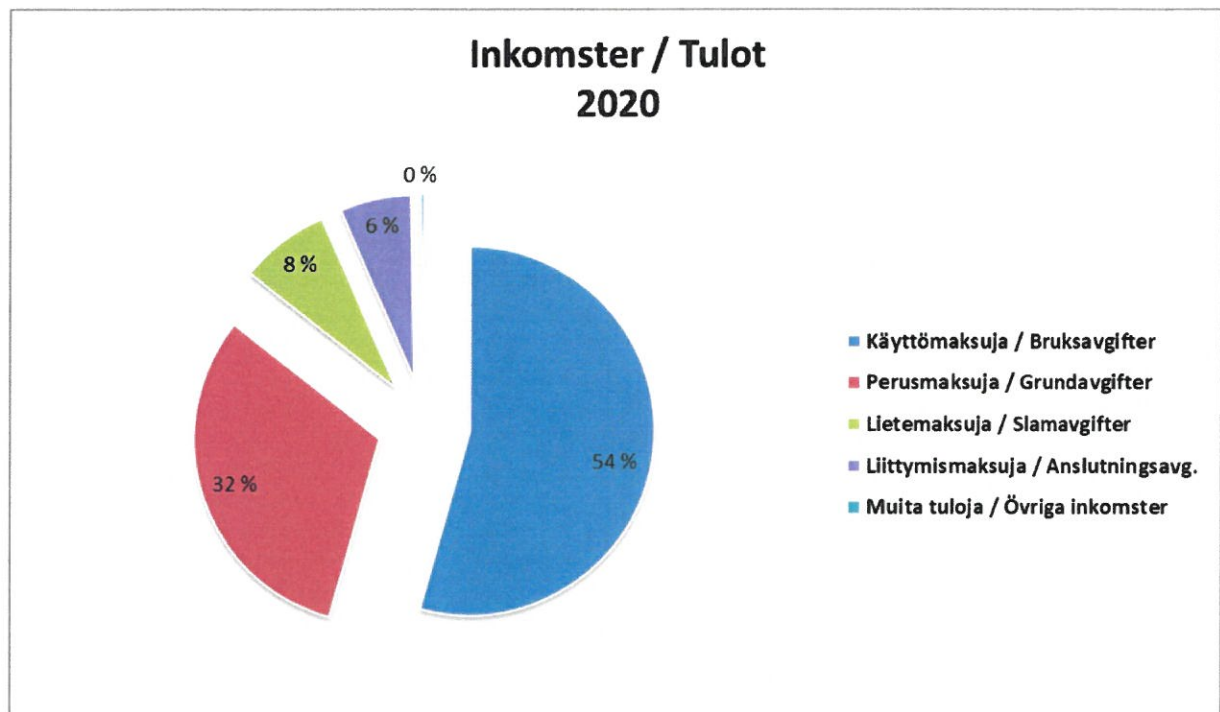
Vuoden aikana myytiin ainoastaan 22 vesiliittymää ja 10 jätevesiliittymää. Kemiönsaaren Vedellä oli 1 791 asiakassopimusta 31.12.2020. Kemiönsaaren kunnan toiminta-alueen taajamia koskeva käsittely pysäytti liittymisanomusten saamisen lähes kokonaan, mutta on vuoden aikana jälleen ruvennut nousemaan.

Liittymismaksujen osuus liikevaihdosta nousi 6 prosenttiin. Työ toiminta-alueen taajamissa sijaitsevien, vielä liittymättömien kiinteistöjen saamiseksi asiakkaita aloitettiin vuonna 2016 ja se työ jatkuu edelleen.

Investointikustannukset merkitään noin 30 vuoden ajanjaksolle poistoina. Merkittävä osa vesihuoltolaitoksen kustannuksista on kiinteitä. Siksi on tärkeää, että suuri osa tuloista, kuten perus- ja liittymismaksut, on kiinteitä.

Kemiönsaaren Veden liikevaihto jäi noin 4,9 % alle budjetin, ollen yhteensä 1 730 464 euroa. Kunnan asukasluvun lasku ja väestön ikääntyminen vähentää veden kulutusta. Toiminta-alueella olevien kiinteistöjen liittyminen tasapainottaa kuitenkin muutoksen suuruutta.

Alla olevassa taulukossa näkyy tulojen jakautuminen vuonna 2020.

Alla oleva taulukko esittää tulojen kehittymisen 2018-2020.

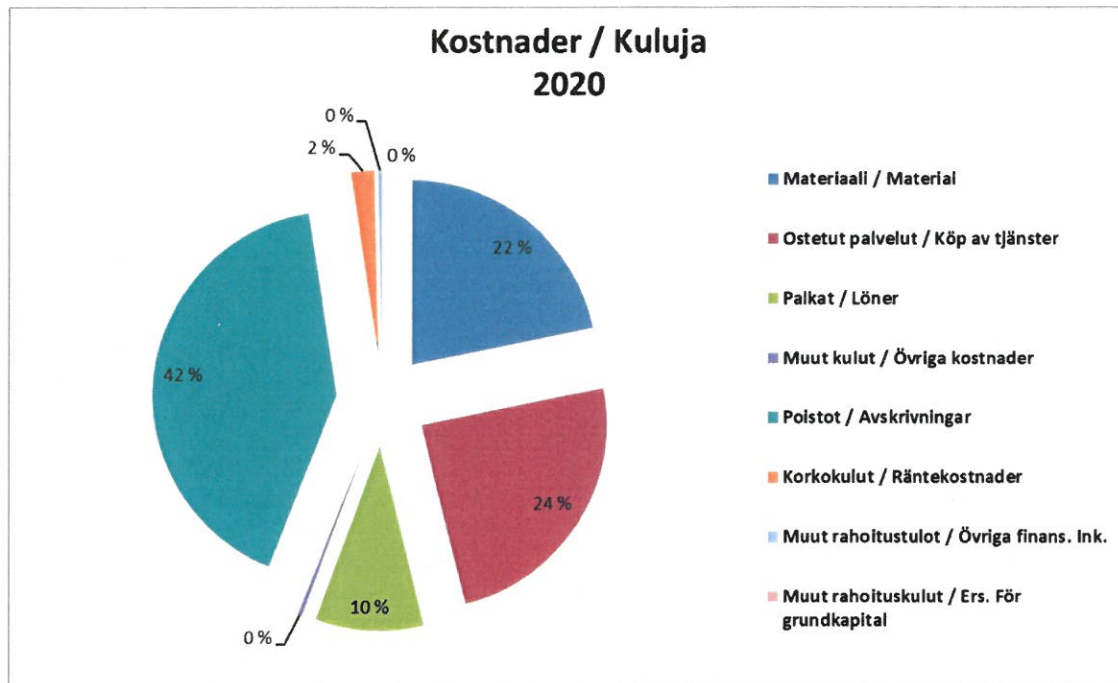
	Käyttömaksuja / Bruksavgifter	Perusmaksuja / Grundavgifter	Lietemaksuja / Slamavgifter	Liittymismaksuja / Anslutningsavg.	Muita tuloja / Övriga inkomster	Liikevaihto Omsättning
2018	1 038 073	539 989	116 922	164 622	11 649	1 787 721
2019	963 362	546 134	115 854	81 087	4 181	1 710 618
2020	940 349	542 730	134 736	107 310	5 339	1 730 464

6. KUSTANNUKSET

Materiaali- ja palvelukustannukset olivat 59 908 euroa budjetoitua alhaisemmat. Palkat esitetään omalla sarakkeellaan.

Sähkön kulutus on siirtolinjojen myötä kasvanut ja sähkötalokustannukset olivat noin 240 166 euroa. Sähkön osuus materiaalikulunnuksista on noin 56 %.

Tulevaisuuden suurin taloudellinen haaste on velkataakka, joka on moninkertainen liikevaihtoon verrattuna. Kasuvat lainanhoitokulut ovat liikelaitoksen suurin taloudellinen riskitekijä. Osa lainoista on kuitenkin sidottu kiinteään korkoon ja merkittävä osa on sisäisiä lainoja, mikä hillitsee mahdollista korkojen nousua.

Alla oleva taulukko esittää kustannusten kehittymisen vuosina 2018 – 2020.

Huom! Ostetut palvelut sisältävät 89 855 euroa sisäisiä infra palveluja.

	Materiaali / Material	Ostetut palvelut / Köp av tjänster	Palkat / Löner	Muut kulut / Övriga kostnader	Poistot / Avskrivningar	Korkokulut / Räntekostnader	Muut rahoitustulot / Övriga finans. Ink.	Muut rahoituskulut / Ers. För grundkapital
2018	385 328	556 074	189 885	27 815	852 782	55 230	6 437	14
2019	420 124	553 091	185 160	17 413	839 047	46 202	-4 647	7
2020	425 083	474 328	185 051	7 320	808 981	40 803	-6 916	-222

7. VEDENHANKINTA

Sekä Kärkullan että Nordanån pohjavesilaitokset ovat toimineet hyvin.

Kärkullan, Nordanån ja Skinnarvikin pohjavesialueita on kuormitettu ympäristölupiensa puitteissa vuoden aikana.

Taulukossa esitellään pumpatut vesimäärät vesilaitosta kohden, niiden käyttökulut sekä laskettu yksikköhinta, jossa on otettu huomioon vuotovedet ja kustannukset on jaettu myytyä vesikuutiometriä kohden. Vuoden aikana Kärkullan vesilaitosta on käytetty aiempia vuosia vähemmän ja Nordanåta enemmän virtauksen aikaansaamiseksi Kemiön ja Björkbodan välisessä uudessa vesilinjassa.

Vesi	m ³ /vuosi	m ³ /vrk	€/vuosi	€/m ³	kesk. €/m ³
Björkbodan vesiosuuskunta	0	-	-	-	-
Kårkullan vesilaitos	18 460	51	45 496	2,46	
Nordanån ja Skinnarvikin vesilaitokset	206 055	565	65 331	0,32	
Taalintehtaan pintavesilaitos	0	-	-	-	-
Puhdistettu, m³	224 515	615	110 827		0,49
Myyty, m³	177 635	487	110 827		0,62

*) Kemiönsaaren Vesi ostaa tarvittaessa vettä Björkbodan vesiosuuskunnalta.

Pääoman korkoja ja korvauksia ei ole huomioitu tässä laskelmassa.

8. JÄTEVEDEN PUHDISTUS

Jäteveden puhdistus

Kemiönsaaren Veden jäteveden puhdistus tapahtuu Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolla. Tähän yhteenvetoon on koottu Kemiönsaaren Veden jätevedenpuhdistamoiden viemäröintialueilla muodostuvat jätevesimäärät ja vesistöön johdettujen jätevesien aiheuttaman kuormituksen kehitys vuosilta 2010–2020.

Vuosi 2020:

Jätevesi	m ³ /vuosi	m ³ /vrk.	€/vuosi	€/m ³	kesk. €/m ³
Tyskaholmen	409 785	1 123	570 928	1,39	-
Puhdistettu, m³	409 785	1 123	570 928	-	1,39
Myyty, m³	203 818	558	570 928	-	2,80

Ympäristökuormitus

Alla olevissa taulukoissa vuodet 2010–2015 kuvaavat tilannetta, jolloin Kemiönsaaren Veden viemäröintialueella oli toiminnassa kolme yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa: Taalintehtaalla Tyskaholmenin saarella sijaitseva Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamo, Kemiön kirkonkylällä sijaitseva Kemiön jätevedenpuhdistamo ja Västanfjärdin Lammalassa sijaitseva Lammalan jätevedenpuhdistamo.

Vuosi 2016 kuvaa tilannetta, jolloin jätevesien käsittely oli pääosin keskitetty saneerattuun Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamoon. Saneerattu ja laajennettu Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamo otettiin käyttöön lokakuussa 2015, jolloin Kemiön jätevedenpuhdistamon toiminta loppui ja jätevedet johdettiin Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

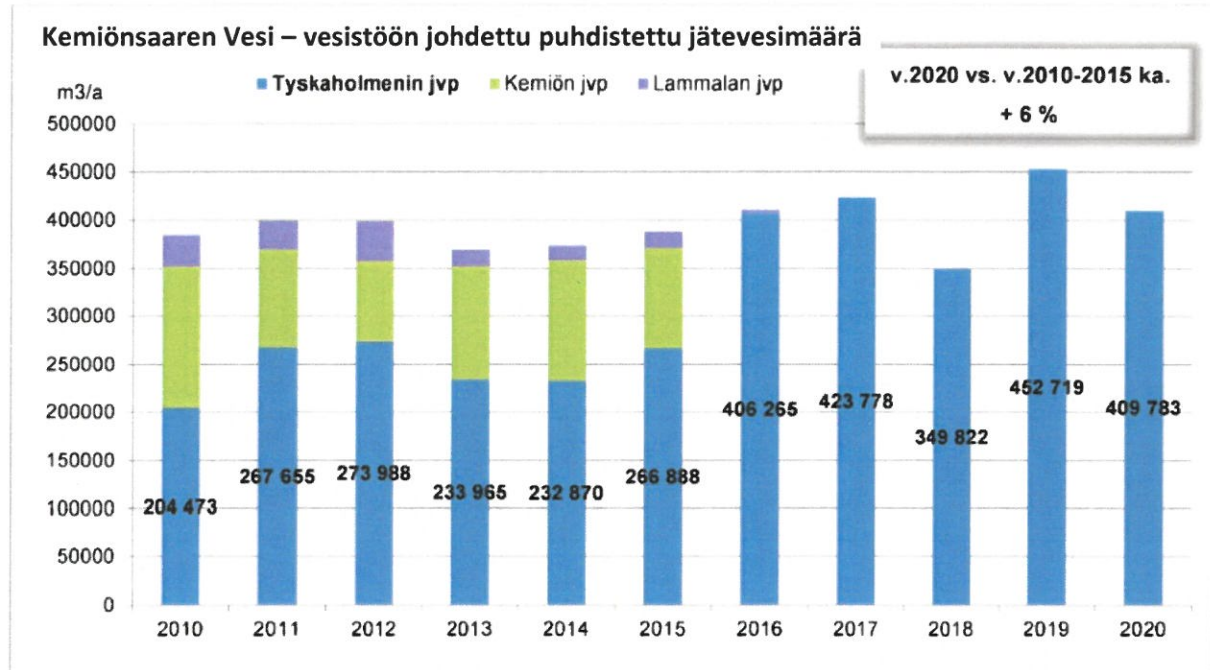
Lammalan jätevedenpuhdistamo oli käytössä 17.3.2016 asti. Lammalan jätevedenpuhdistamolla käsiteltävien jätevesien osuus oli kuitenkin vain noin 1 % vuoden 2016 kokonaisjätevesimäärästä.

Vuodet 2017, 2018, 2019 ja 2020 kuvaavat tilannetta, jossa jätevesien käsittely on keskitetty saneerattuun Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamoon.

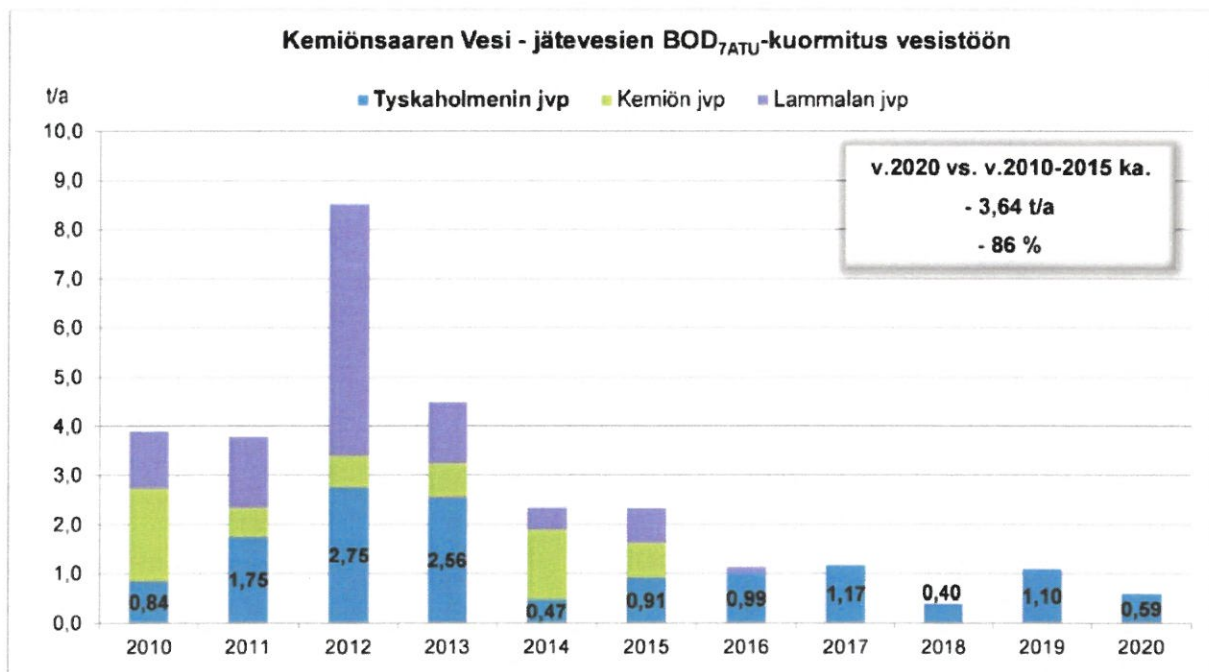

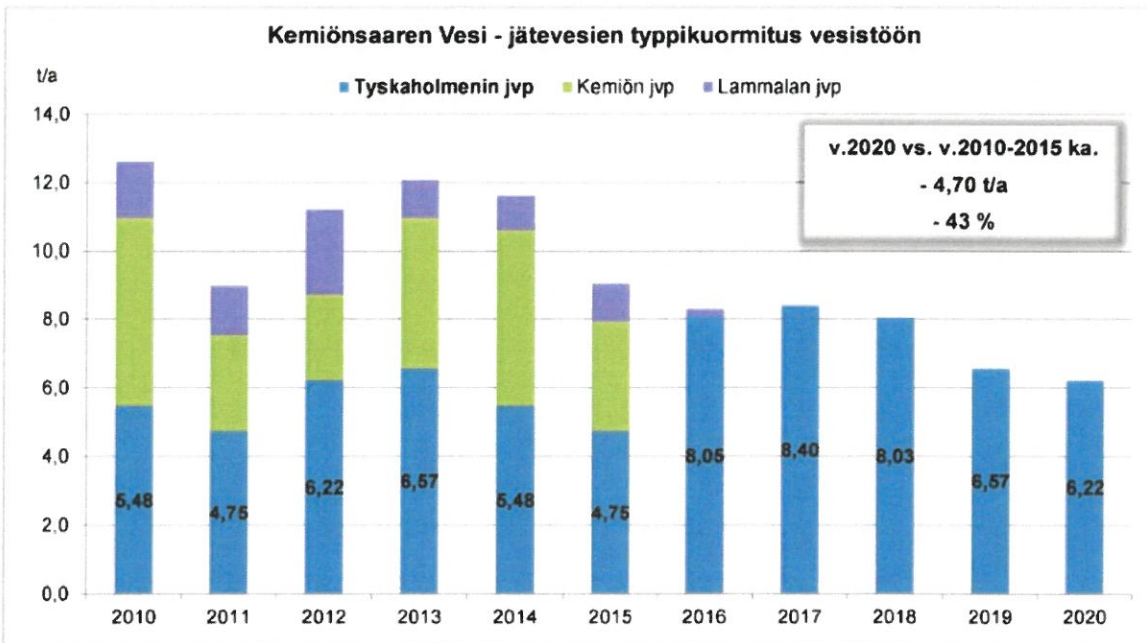
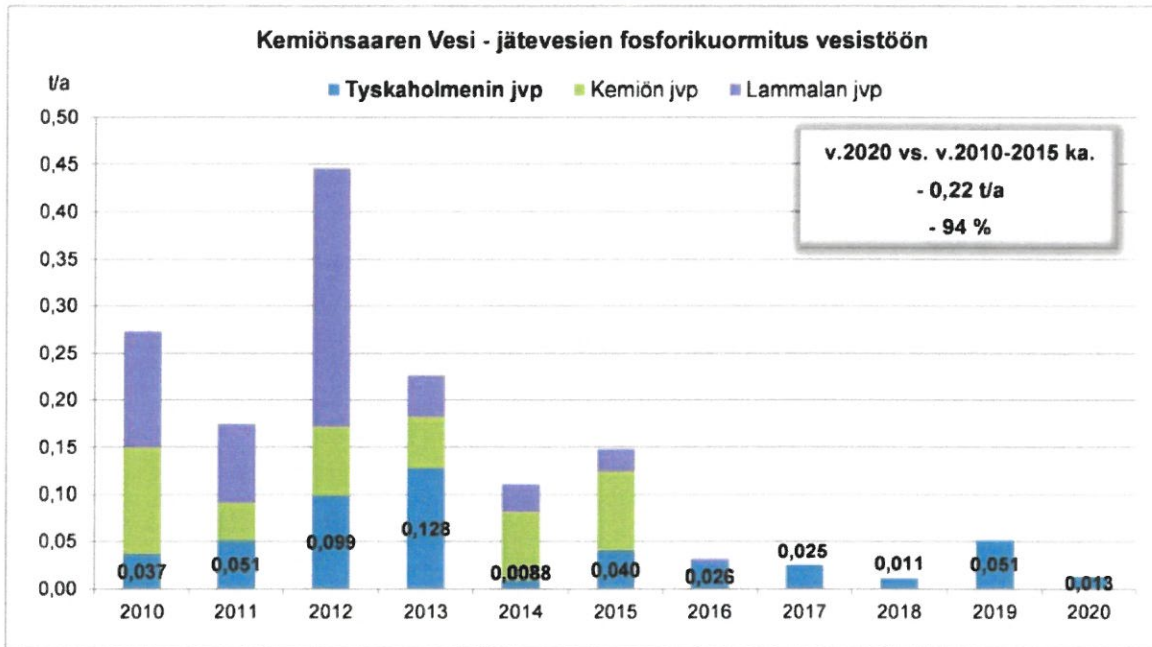
Vesistöön johdetun jätevesimäärän kehitys

Vesistöön johdetun jäteveden määrä vuonna 2020 oli 6 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Jätevesimäärät vaihtelevat vuotuisten viemäriverkostoon ja edelleen puhdistamolle päätyvien hule- ja vuotovesimäärän mukaan.

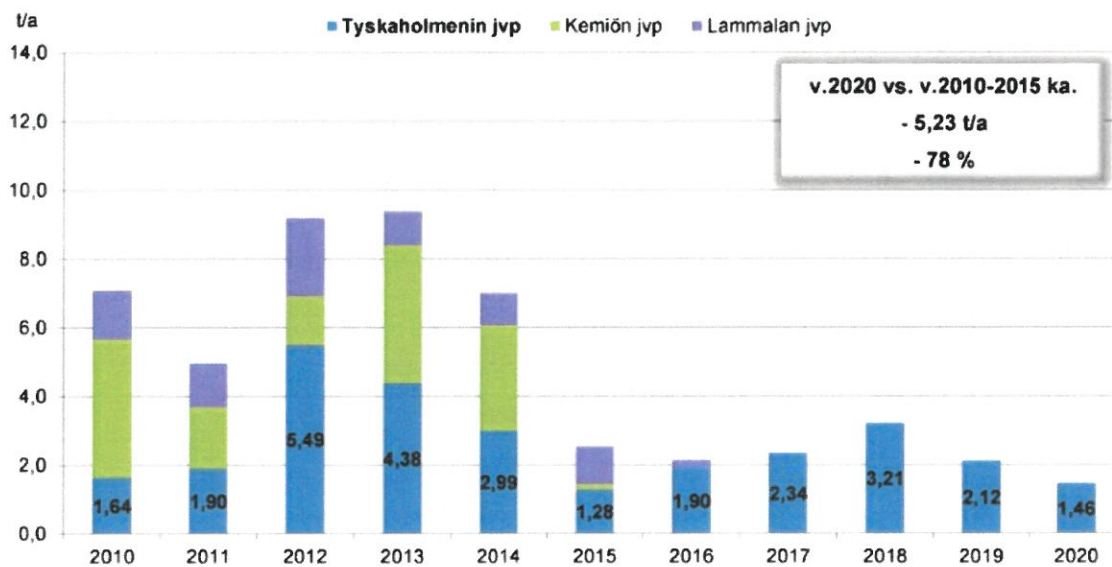

Seuraaviin kuviin on koottu vesistöön johdetut kuormitukset jätevedenpuhdistamoittain. Vuotuinen pylväs kuvaa yhteenlaskettua kokonaiskuormitusta sisältäen mahdolliset ohitukset.

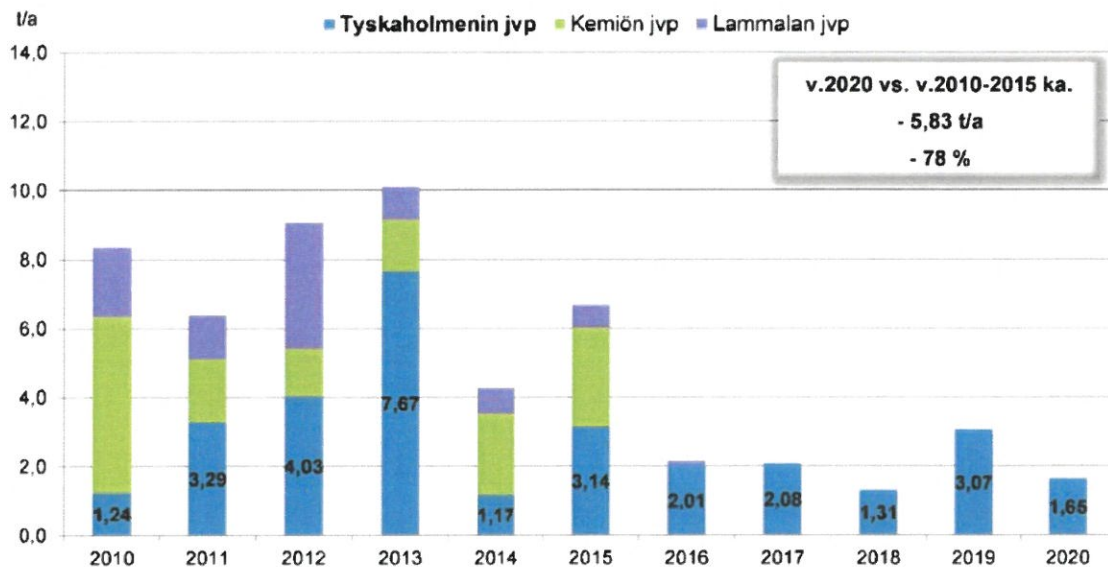

Kemiönsaaren Vesi - jätevesien ammoniumtyppikuormitus vesistöön

Kemiönsaaren Vesi - jätevesien kiintoainekuormitus vesistöön

Kemiönsaaren Veden yhdyskuntajätevesien aiheuttaman kuormituksen (t/a) kehitys merialueelle on koottu alla olevaan taulukkoon. Vesistöön johdetun jäteveden kuormitus on kehittynyt vuosina 2010–2020 seuraavasti:

**Jätevesien aiheuttaman vesistökuormituksen muutos
Vuosi 2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo**

	Keskim. v.2010-2015 t/a	Vuosi 2020 t/a	Kuormitus- muutos t/a	Muutos %
BOD7ATU	4,23	0,59	-3,64	-86 %
Kok.P	0,23	0,013	-0,22	-94 %
Kok.N	10,92	6,22	-4,70	-43 %
Ammoniumtyppi	6,69	1,46	-5,23	-78 %
Kiintoaine	7,48	1,65	-5,83	-78 %
Jätevesimäärä, m3/a	385 485	409 783	24 298	6 %

Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolla käsiteltävien jätevesien kuormitus Falköfjärdenille on kehittynyt seuraavasti:

**Jätevesien aiheuttaman kuormituksen muutos Falköfjärdenille
Vuosi 2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo**

	Keskim. v.2010-2015 t/a	Vuosi 2020 t/a	Kuormitus- muutos t/a	Muutos %
BOD7ATU	1,55	0,59	-0,96	-62 %
Kok.P	0,0605	0,013	-0,047	-78 %
Kok.N	5,54	6,22	0,68	12 %
Ammoniumtyppi	2,95	1,46	-1,48	-50 %
Kiintoaine	3,42	1,65	-1,77	-52 %
Jätevesimäärä, m3/a	246 640	409 783	163 143	66 %

Falköfjärdenille johdettujen jätevesien määrä oli vuonna 2020 jätevedenkäsittelyn keskittämisen myötä 66 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Falköfjärdenille johdettu kuormitus oli BOD7ATU:n, kokonaisfosforin ja kiintoaineen osalta 50–78 % pienempi. Puhdistamon saneerauksen ja laajennuksen myötä jätevedenkäsittely on tehostunut.

Kokonaistyyppikuormitus oli 12 % suurempi vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna. Kokonaistyyppikuormitus on kuitenkin tehostunut jätevedenkäsittelyn keskittämisen myötä, koska Falköfjärdenille johdettu tyyppikuormitus ei ole kasvanut yhtä paljon kuin puhdistamolle tuleva tyyppikuorma, joka oli vuonna 2020 93 % suurempi kuin keskimäärin vuosina 2010–2015. Lisäksi kokonaistyyppikuormitus ja etenkin nitrifikaatio tehostuivat vuonna 2020: Kokonaistyyppikuormitus oli 5 % ja ammoniumtyypikuormitus oli 31 % pienempi edellisvuoteen verrattuna. Käsitelty jätevesimäärä oli samalla 9 % pienempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Jätevesien vesistöön aiheuttama kokonaiskuormitus oli vuonna 2020 pienempi verrattuna vuosien 2010–2015 tilanteeseen jätevedenkäsittelyn keskittämistä huolimatta. Puhdistamosaneeraus on tehostanut puhdistusprosessin toimintaa. Vesistöön johdettu kokonaistyyppikuorma on kasvanut jäteveden purkupisteellä. Puhdistamon kokonaistyyppikuorma on kuitenkin tehostunut aiempaan verrattuna, koska vesistöön johdettu tyyppikuorma ei ole kasvanut yhtä paljon kuin puhdistamolle tuleva tyyppikuorma. Lisäksi kokonaistyyppi- ja ammoniumtyypikuormat vesistökuormituksen muutokset ovat edelleen laskusuunnassa (ks. seuraavat taulukot, vesistökuormituksen sekä kuormituksen muutokset Falköfjärdenille 2018–2020 muutoksien kehitys vuosien 2010–2015 keskiarvoon verrattuna).

Jätevesien aiheuttaman vesistökuormituksen muutoksien kehitys

Vuosina 2018-2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo

	2020	2019	2018
	Muutos	Muutos	Muutos
CODCr	-67 %	-63 %	-63 %
BOD7ATU	-86 %	-74 %	-91 %
Kok.P	-94 %	-78 %	-95 %
Kok.N	-43 %	-40 %	-26 %
Ammoniumtyppi	-78 %	-68 %	-52 %
Kiintoaine	-78 %	-59 %	-82 %
Jätevesimäärä, m ³ /a	6 %	17 %	-9 %

Jätevesien aiheuttaman kuormituksen muutoksien kehitys Falköfjärdenille

Vuosina 2018-2020 vs. vuosien 2010-2015 keskiarvo

	2020	2019	2018
	Muutos	Muutos	Muutos
CODCr	-25 %	-16 %	-16 %
BOD7ATU	-62 %	-29 %	-74 %
Kok.P	-78 %	-16 %	-81 %
Kok.N	12 %	19 %	45 %
Ammoniumtyppi	-50 %	-28 %	9 %
Kiintoaine	-52 %	-10 %	-62 %
Jätevesimäärä, m ³ /a	66 %	84 %	42 %

Kemiön jätevedenpuhdistamo

Kemiön jätevedenpuhdistamon purkutyöselostus jätettiin ELY-keskukselle 28.2.2017.

Asiaa koskeva päätös Nro 493/2019, Dnro ESAVI/1360/2018 saatiin 10.12.2019.

Lopettamistoimenpiteet on toteutettava ja puhdistamoalue on saatettava maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Alueen näytteenotto suoritettu marraskuussa 2020.

Lammalan jätevedenpuhdistamo

Hakemus toiminnasta mahdollisesti aiheutuneiden tai aiheutuvien vahinkojen selvittämiseksi ja korvaamiseksi tai korjaamiseksi jätettiin Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle 27.6.2016.

Asiaa koskeva päätös Nro 326/2019, Dnro ESAVI/4598/2018 saatiin 27.8.2019

Alueen näytteenotto suoritettu marraskuussa 2020.

9. VESI- JA JÄTEVESIVERKOSTO

Kemiönsaaren Veden vesi- ja jätevesiverkosto on erittäin pitkä suhteessa asiakasmäärään ja myytyihin vesimääriin. Vuonna 2020 vesiverkosta laajennettiin 800 m ja jätevesiverkosta 800 m.

Kemiönsaaren Vesi vastaa myös 426 pumppaamosta, joista 81 on linja- tai aluepumppaamoja. Verkoston toiminnan valvonnan helpottamiseksi valvontajärjestelmän rakentamista on jatkettu vuoden aikana. Automaatiojärjestelmä takaa suuremman käyttövarmuuden, sillä mahdolliset viat aiheuttavat automaattisesti hälytyksen, joka yhdistyy eteenpäin valvontatietokoneille ja päivystäjälle, joka ryhtyy vian vaatimiin korjaustoimenpiteisiin.

	Linja P.	Kiint. P	Yhteensä / kpl
Pumppaamoita	81	345	426
Paineenkorottamo			7

Vesiverkosto / m	31-12-2019	228 983
	rak. 2020	800
	31-12-2020	229 783

Viemäriverkosto /	31-12-2019	205 722
	rak. 2020	800
	31-12-2020	206 522

10. KEMIÖNSAAREN VEDEN TALOUSARVION ANALYSOINTI KONSERNIOHJEEN MUKAAN

Sitovat tavoitteet 2020			
Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.
Vuotovesien vähentäminen viemäriverkosta.	Työ on aloitettu vuonna 2015 ja se jatkuu edelleen.	Vuotovesien osuus laskee.	Vuotoveden määrä laski 5%:lla
Verkostoon liitetään vähintään 20 kiinteistöä vuodessa ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Viranomaiskehoitus kaikille liittämättömille ja liittymiä myydään aktiivisesti.	Vähintään 20 liitetty.	22 vesi- ja 11 viemäri liittymiä vuoden aikana
Lainakannan vähentäminen.	Lainojen määrä alkaa laskea.	Lainakanta laskee.	Lainakanta pienennetty noin 648 160 eurolla
Kertynyt alijäämä.	Tiukka taloudenpito.	Alijäämää ei synny.	Ei saavutettu. Vuoden alijäämä oli 6 878 euroa
Kaksi asiakaskirjettä kotisivuille.	Asiakaskirjeet löytyvät kotisivuilta.	Info saatavissa.	Ei saavutettu. Asiakaskirjeet ei ole lähetetty
Kemiönsaaren vesihuollon kehittämissuunnitelma vuodelta 2011 päivitetään.	Suunnitelma päivitetään yhteistyössä kaavoitus- ja valvontayksiköiden kanssa.	Kemiönsaaren kunta päivittää suunnitelman.	Suunnitelma ei ole vielä päivitetty.

AVAINLUVUT

	TP 18	TP 19	TA 20	MUUT TA 20	TP 20
* Asiakasmäärä	1762	1780	1785	1785	1791
Veden hinta €/m ³	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85
Jäteveden hinta €/m ³	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Myyty vesi (1000m ³)	196	181	182	182	178
Myyty jätevesi (1000m ³)	217	202	204	204	204

* Osalla asiakkaista on vesi tai viemäri ennestään.

10.1 INVESTOINNIT 2020

Viemäriinlinjat ja liittyvät toiminta-alueella

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-20 000		-20 000	-28 150,22	8 150,22	-28 150,22
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000		-20 000	0	-20 000	-28 150,22	8 150,22	-28 150,22

Vesilinjat ja liittyvät toiminta-alueella

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-20 000		-20 000	-10 912,32	-9 087,68	-10 912,32
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000		-20 000	0	-20 000	-10 912,32	-9 087,68	-10 912,32

Kaukovalvontajärjestelmä

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-15 000		-15 000		-15 000	0,00	-15 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-15 000		-15 000	0	-15 000	0,00	-15 000,00	0,00

Viemäri uusille asemakaava-alueille

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-20 000		-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-20 000	0,00	-40 000	20 000	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00

Vesi uusille asemakaava-alueille

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot	-40 000		-40 000		-40 000	0,00	-40 000,00	0,00
Tulot	0				0		0,00	0,00
Nettomeno	-40 000	0,00	-40 000	0	-40 000	0,00	-40 000,00	0,00

Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			-30 000	-20 000	-50 000	-45 913,26	-4 086,74	-45 913,26
Tulot					0		0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	-30 000	-20 000	-50 000	-45 913,26	-4 086,74	-45 913,26

Vaihtoehdotiset purkupisteet

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			0		0	-5 358,49	5 358,49	-5 358,49
Tulot					0		0,00	0,00
Nettomeno	0	0,00	0	0	0	-5 358,49	5 358,49	-5 358,49

KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2020
Menot			-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29
Tulot			0	0	0	0,00	0,00	0,00
Nettomeno			-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71	-90 334,29

ANALYYSI

Vuoden 2020 aikana investointeja toteutettiin 90 334 euron edestä. Uudet investoinnit joudutaan rahoittamaan lainarahalla, eikä siihen tässä tilanteessa ole mahdollisuutta.

10.2 KÄYTTÖTALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION TOTEUTUMA 2020

TULOSLASKELMA	Talousarvio	TA-muutos	Talousarvio lopullinen	Tilinpäätös	Poikkeama	%
Liikevaihto	1 818 450	0	1 818 450	1 730 464,56	87 985,44	95,2
Liiketoiminnan muut tuotot	184 120	0	184 120	161 723,12	22 396,88	87,8
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-447 800	0	-447 800	-425 083,26	-22 716,74	94,9
Palvelujen ostot	-511 520	0	-511 520	-474 328,47	-37 191,53	92,7
Materiaalit ja palvelut	-959 320	0	-959 320	-899 411,73	-59 908,27	93,8
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-157 035		-157 035	-153 354,90	-3 680,10	97,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-27 170		-27 170	-26 046,24	-1 123,76	95,9
Muut sivukulut	-6 210		-6 210	-5 650,21	-559,79	91,0
Henkilösivukulut	-33 380	0	-33 380	-31 696,45	-1 683,55	95,0
Henkilöstökulut	-190 415	0	-190 415	-185 051,35	-5 363,65	97,2
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-813 000	0	-813 000	-809 472,86	-3 527,14	99,6
Poistot ja arvonalentumiset	-813 000	0	-813 000	-809 472,86	-3 527,14	99,6
Liiketoiminnan muut kulut	-19 800	0	-19 800	-7 320,16	-12 479,84	37,0
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	20 035	0	20 035	-9 068,42	29 103,42	-45,3
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot				0,00	0,00	0,0
Muut rahoitustuotot	6 000	0	6 000	6 916,37	-916,37	115,3
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0,00	0,00	0,0
Muille maksetut korkokulut	-58 000	0	-58 000	-40 803,05	-17 196,95	70,4
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0,00	0,00	0,0
Muut rahoituskulut	0	0	0	222,19	-222,19	-100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 000	0	-52 000	-33 664,49	-18 335,51	64,7
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-31 965	0	-31 965	-42 732,91	10 767,91	133,7
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-31 965	0	-31 965	-42 732,91	10 767,91	133,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	35 855	0	35 855	35 854,92	0,08	100,0
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 890	0	3 890	-6 877,99	10 767,99	-176,8

10.3 RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION TOTEUTUMA 2020

RAHOITUSLASKELMA	Talousarvio	TA- muutos	Talousarvio lopullinen	Tilinpäätös	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	20 035	0	20 035	-9 068,42	29 103,42
Poistot ja arvonalentumiset	813 000	0	813 000	809 472,86	3 527,14
Rahoitustuottot ja -kulut	-52 000	0	-52 000	-33 664,49	-18 335,51
Toiminnan rahavirta	781 035	0	781 035	766 739,95	14 295,05
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Investointien rahavirta	-165 000	0	-165 000	-90 334,29	-74 665,71
Toiminnan ja investointien rahavirta	616 035	0	616 035	676 405,66	-60 370,66
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0	0	0	243 069,87	-243 069,87
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	273 000	0	273 000	0,00	273 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-343 666	0	-343 666	-346 677,38	3 011,38
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-544 552	0	-544 552	-544 552,01	0,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta				-51 707,04	51 707,04
Korottomien velkojen muutos muilta				23 460,90	-23 460,90
Rahoituksen rahavirta	-615 218	0	-615 218	-676 405,66	61 187,66
Rahavarojen muutos	817	0	817	0,00	817,00

II. TULOSLASKELMA 2020

TULOSLASKELMA	I.I -31.12.2020	I.I -31.12.2019
Liikevaihto	1 730 464,56	1 710 618,24
Liiketoiminnan muut tuotot	161 723,12	207 195,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	425 083,26	420 124,35
Palvelujen ostot	474 328,47	553 090,57
Materiaalit ja palvelut	899 411,73	973 214,92
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	153 354,90	152 991,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	26 046,24	27 246,64
Muut sivukulut	5 650,21	4 921,34
Henkilösivukulut	31 696,45	32 167,98
Henkilöstökulut	185 051,35	185 159,90
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	809 472,86	839 046,82
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	809 472,86	839 046,82
Liiketoiminnan muut kulut	7 320,16	17 412,92
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-9 068,42	-97 021,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	6 916,37	4 647,10
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	40 803,05	46 202,19
Korvaus peruspääomasta	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	222,19	6,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 664,49	-41 562,03
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-42 732,91	-138 583,35
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-42 732,91	-138 583,35
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	35 854,92	35 854,92
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 877,99	-102 728,43
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,02 %	-0,77 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,63 %	-2,00 %
Voitto, %	-2,47 %	-8,10 %

12. TASE 2020

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	109 440,28	109 440,28
Rakennukset	2 538 779,69	2 690 473,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 866 025,99	9 436 302,05
Koneet ja kalusto	4 632,65	7 159,49
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 494,41	12 135,92
Aineelliset hyödykkeet	11 536 373,02	12 255 511,59
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 536 373,02	12 255 511,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	509 950,85	458 243,81
Lainasaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	509 950,85	458 243,81
Saamiset	509 950,85	458 243,81
Rahat ja pankkisaamiset		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	509 950,85	458 243,81
VASTAAVAA	12 046 323,87	12 713 755,40

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 006 081,46	3 006 081,46
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 10 567,29	-7 838,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 877,99	-102 728,43
OMA PÄÄOMA	2 888 636,18	2 895 514,17
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	606 790,54	642 645,46
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	606 790,54	642 645,46
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 671 344,00	4 107 436,00
Lainat kunnalta	2 832 518,37	2 952 330,56
Lainat julkisyhteisöiltä	86 658,00	129 992,00
2469 Liittymismaksut (pa)		
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	916 358,00	916 358,00
Pitkäaikainen	7 506 878,37	8 106 116,56
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	436 092,00	501 218,01
Lainat kunnalta	362 882,06	346 677,38
Lainat julkisyhteisöiltä	43 334,00	43 334,00
Ostovelat	110 230,99	56 893,85
Muut velat / Liittymismaksut ja muut velat	49 980,96	83 639,31
Siirtovelat	41 498,77	37 716,66
Lyhytaikainen	1 044 018,78	1 069 479,21
VIERAS PÄÄOMA	8 550 897,15	9 175 595,77
VASTATTAVAA	12 046 323,87	12 713 755,40
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	29,02 %	27,83 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	451,91 %	478,44 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1.000 €	-117,45	-110,57
Lainankanta 31.12, 1.000 €	7 432,83	8 080,99
Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1.000 €	7 432,83	8 080,99
Lainasaamiset 31.12, 1.000 €	0,00	0,00

13. RAHOITUSLASKELMA 2020

RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-9 068,42	-97 021,32
Poistot ja arvonalentumiset	809 472,86	839 046,82
Rahoitustuottot ja -kulut	-33 664,49	-41 562,03
Toiminnan rahavirta	766 739,95	700 463,47
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-90 334,29	-34 200,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Investointien rahavirta	-90 334,29	-34 200,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	676 405,66	666 262,91
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	243 069,87	290 170,37
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-346 677,38	-327 332,69
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-544 552,01	-633 035,90
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-51 707,04	-20 453,33
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	23 460,90	24 388,64
Rahoituksen rahavirta	-676 405,66	-666 262,91
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	3 141 733	199 300
Investointien tulorahoitus, %	848,78 %	2048,11 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,83	0,71
Lainanhoitokate	0,87	0,74
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	0,49	0,43
Qurrent ratio	0,49	0,43

14. YHTEENVETO, ANALYYSI JA TUNNUSLUVUT

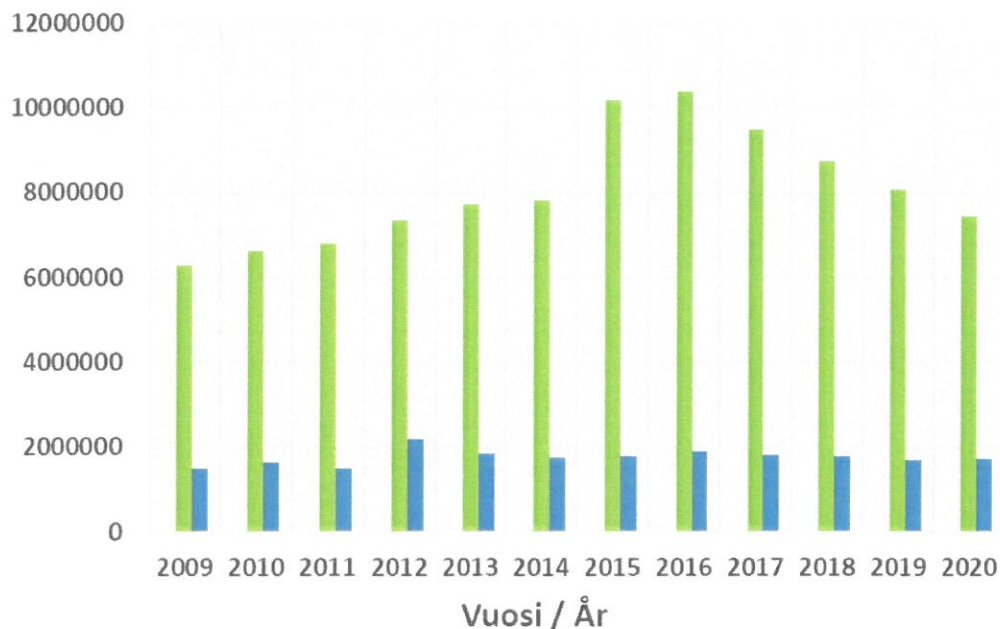
Ulkoisen ja sisäisen velkataakan sekä lainanhoitokustannusten analysointi

	2018	2019	2020
Asiakkaat	1 762	1 780	1 791
Lainat luottolaitoksilta (€)	5 415 016	4 781 980	4 237 428
Lainat kunnalta (€)	3 336 170	3 299 008	3 195 400
Velkataakka yhteensä (€)	8 751 186	8 080 988	7 432 828
Liikevaihto	1 787 721	1 710 558	1 730 465
Velkataakka/liikevaihto	4,90	4,72	4,30
Maksetut korot (€)	55 230	46 202	40 803
Lainaa asiakasta kohden (€/asiakas)	4 967	4 540	4 150
Maksetut korot asiakasta kohden (€/asiakas)	31	26	23

Asiakasmäärä korjattu 31.12.2016 vastaamaan laskutuksen asiakasmäärää.

Kemiönsaaren Veden velka asiakasta kohden on edelleen erittäin suuri, mutta kokonaisvelkataakka on pienentynyt vuoden aikana. Velan ja liikevaihdon välinen suhde on hieman laskenut, mikä johtuu velan pienentymisestä. On tärkeää pyrkiä lisäämään toiminta-alueen asiakaspohjaa ilman lisälainaa. Tällä tavoin voidaan tehokkaimmin vähentää velkataakkaa asiakasta kohden, ja samalla liikevaihto kasvaa. Maksetut korot asiakasta kohden ovat hieman laskeneet.

Lainat / Liikevaihto / € Lån / Omsättning / €

Analyysi verkoston pituudesta suhteessa myytyyn vesimäärään

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³
Myyty vesi	202 025	193 883	191 816	188 612	182 687	196 062	181 258	177 635
Myyty jätevesi	230 197	215 011	215 805	218 501	207 315	217 323	202 592	203 818
	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m	m ³ /m
Myyty vesi	1,03	0,89	0,84	0,83	0,80	0,85	0,79	0,77
Myyty jätevesi	1,32	1,05	1,06	1,07	1,00	1,05	0,98	0,99

Kemiönsaaren Veden myynti on pientä, vain 0,77 m³/m/vuosi. Tämä johtuu siitä, että Kemiönsaarella kylät sijaitsevat kaukana toisistaan ja kunnallistekniikkaa on rakennettu myös haja-asutusalueille. Samalla tämä tarkoittaa sitä, että keskuksissa asuvat subventoivat keskuksien ulkopuolella asuvien vesitaksoja. Haja-asutusalueilla asuvat ovat saaneet liittyä verkostoon subventoituun hintaan. Tämä laajentaminen on kasvattanut kustannuksia ja verkoston pituutta. Verkoston pituus on kaksinkertaistunut 2000-luvun aikana, vaikka asiakasmäärä ei ole kasvanut samaa vauhtia. Kemiönsaaren kunta on huomionnut tämän laatiessaan realistista vesihuoltopalvelujen kehittämissuunnitelmaa, joka ohjaa tulevaa laajentamista enemmän toiminta-alueelle ja pohjavesialueille.

Asiakkaat ovat käyttäneet vettä hieman vähemmän kuin vuonna 2019. Jäteveden määrä on hieman noussut. Kemiönsaaren Vesi aloitti vuonna 2016 työn vesimittarien vaihtamisen etäluettaviksi, jotta vanhat epäluotettavat mittarit saadaan korvattua uusilla lähivuosien kuluessa. Etäluettavat mittarit, joita oli 31.12.2020 yhteensä 481 kappaletta helpottavat mittarien lukemista ja laskutusta.

Analyysi myydyin veden suhteesta toimitettuun vesimäärään

Hävikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Laskuttamaton vesi, %	22,03	27,37	24,30	15,50	15,75	20,88
Laskuttamaton jätevesi, %	43,98	46,64	51,08	37,88	55,25	50,26
Laskuttamaton = (toimitettu vesi - myyty vesi / toimitettu vesi * 100%						
Laskuttamaton vesi/m putkea/vuosi	0,24	0,31	0,26	0,16	0,15	0,20
Laskuttamaton jätevesi/m putkea/vuosi	0,83	0,93	1,05	0,64	1,22	1,00

Laskuttamattoman veden osuus nousi 20,88 prosenttiyksikköön. Vuoden alussa oli isompia vuotoja verkostossa, jotka nostivat osuuden verrattuna vuoteen 2019. Mainittakoon, että vuotojen osuus maamme muissa, viitteenä käytetyissä vesihuoltolaitoksissa on noin 20,2 % ja määrä noin 1,8 m³/m/vuosi (viite: Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä 2011, s. 25 ja 27).

Laskuttamattoman jäteveden osuus nousi suurista hulevesimäärästä johtuen, ollen nyt noin 55 prosenttiyksikköä. Mainittakoon myös, että vuotojen osuus maamme muissa, viitteellisissä vesihuoltolaitoksissa on noin 40,0 % (viite: Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä 2011, s. 31). Prosenttilukumme on näin ollen keskiarvon yläpuolella.

Jätevesikaivojen saneerausta jatkettiin vuonna 2020. Tätä työtä jatketaan ja vanhaa verkostoa aletaan saneerata nyt kun suuret investoinnit on saatu valmiiksi.

Analyysi liikevaihdosta suhteessa verkoston pituuteen ja asiakasmäärään

Vuosi	Vesi ja jätevesi	Liikevaihto	Liikevaihto	Liikevaihto
	m	€/vuosi	€/m	€/asiakas
2015	431 830	1 786 066	4,14	1 027
2016	433 010	1 895 241	4,38	1 092
2017	433 534	1 817 855	4,19	1 038
2018	434 124	1 787 721	4,12	1 015
2019	434 705	1 710 618	3,94	961
2020	436 305	1 730 465	3,97	966

Tämä vertailu vahvistaa myyjiä vesimääriä koskevaa analyysiä; Kemiönsaaren Veden myynti on pientä suhteessa infrastruktuurin laajuuteen. Ongelma on yleinen vesihuoltolaitoksilla, jotka laajentavat verkostoaan haja-asutusalueilla.

Yhteenveto

Kemiönsaaren Vedellä on edessään suuria taloudellisia haasteita, sillä velkataakka on erittäin suuri ja poistot ovat suuria. Asiakaskunta on pieni ja se kasvaa hyvin hitaasti ja samalla kunnan asukasluku jatkaa pienenemistään.

Tämä tarkoittaa sitä, että Kemiönsaaren Veden on pyrittävä lyhentämään velkataakkaansa nopeasti nyt, kun vesihuoltoa koskevat suuret investoinnit on saatu valmiiksi. Positiivista on, että Kemiönsaaren Vedellä on motivoitunut henkilökunta, jolla on liikelaitoksen perustamisen ansiosta mahdollisuus hoitaa tätä peruspalvelua operatiivisesti ja päämäärätietoisesti asiakkaiden parhaaksi.

Kemiönsaaren Veden vesilaitokset on uusittu, pohjaveden saanti turvattu ja jätevesien puhdistusta on tehostettu nykyisiä vaatimuksia vastaaviksi. Olemme tehneet sen, joka monilla muilla on vielä edessään. Tämä mahdollistaa lainojen lyhentämisen ja oikeansuuntaisen taloudellisen kehityksen.

Osa Kemiönsaaren Veden vesi- ja viemäriverkostoa on käyttöikänsä lopussa. Koska suuret investoinnit on nyt tehty, keskittyy Kemiönsaaren Vesi lähivuosina ikääntyneen verkostonsa saneeraamiseen. Jotta verkosto pysyisi hyvässä kunnossa, tulisi verkostoa saneerata noin 3 prosenttia per vuosi.

15. KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pienemmät, alle 10 000 euron hankinnat (ATK-hankinnoissa alle 5 000 €) on kirjattu vuosikuluina.

Saamiset on kirjattu nimellisarvosta tai alhaisemmasta, todennäköisestä arvosta.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Vesiliikelaitos on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihto-sopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokuluiksi. Sopimus ovat voimassa 12.1.2021.

15.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesiliikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Hyödykkeet, jotka kuntien yhdistymisen yhteydessä ovat siirtyneet Dragsfjärdin, Kemiön ja Västanfjärdin kunnilta, poistetaan aiempien kuntien poistosuunnitelmien mukaan. Hyödykkeet, jotka otetaan käyttöön 1.1.2009 jälkeen, poistetaan Kemiönsaaren kunnan poistosuunnitelman mukaan. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan 1.1.2013. 1.1.2013 jälkeen käyttöön otettavat hyödykkeet poistetaan Kemiönsaaren kunnan uuden poistosuunnitelman mukaan.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat seuraavat:

KEMIÖNSAAREN KUNNAN POISTOSUUNNITELMA I.I.2013

Pysyvien vastaavien poistot tehdään alla olevan suunnitelman mukaan. Alle 10.000 euron käyttöömaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi (atk-laitteet ja ohjelmistot 5.000 euroa). Poistomenetelmä on tasapoisto.

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat	20 vuotta
Laiturit	10 vuotta
Pienvenelaiturit	10 vuotta
Uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	40 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

15.3 Tasetta koskevat liitetiedot

15.3.1. Tasetta koskevat tiedot, aktiiviset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet	Maa-ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2020	36 419,67	109 440,28	4 152 080,90	24 796 259,71	21 776,24	12 135,92	29 128 112,72
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	84 975,80	0,00	5 358,49	90 334,29
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00	0,00
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)		0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2020	36 419,67	109 440,28	4 152 080,90	24 881 235,51	21 776,24	17 494,41	29 218 447,01
Kertyneet sumu-poistot 1.1.2020	36 419,67		1 266 211,81	11 666 247,43	14 616,75		12 983 495,66
Sumu-poistot tilikauden aikana	0,00		151 694,16	655 251,86	2 526,84		809 472,86
Hankintamenojäätös 31.12.2020	36 419,67		1 417 905,97	12 321 499,29	17 143,59		13 792 968,52
Arvonalentumiset tilikauden aikana			98 895,24	122 734,67			221 629,91
Kertyneet rahoitusosuudet 1.1.2020	0,00		96 500,00	3 570 975,56	0,00	0,00	3 667 475,56
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä (keskeneräiset)	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet rahoitusosuudet 31.12.2020	0,00		96 500,00	3 570 975,56	0,00	0,00	3 667 475,56
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat					545,00		
31.12.2020	0,00	109 440,28	2 538 779,69	8 866 025,99	4 632,65	17 494,41	11 536 373,02

15.3.2 Tasetta koskevat tiedot, passiiviset

Oman pääoman erittely

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	3 006 081,46	3 006 081,46
Tilikauden muutokset		
Peruspääoma 31.12.	3 006 081,46	3 006 081,46
Edellisen tilikauden ylijäämä 1.1.	-110 567,29	-7 838,86
Tilikauden muutokset		
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	-110 567,29	-7 838,86
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-6 877,99	-102 728,43
Oma pääoma yhteensä	2 888 636,18	2 895 514,17

Pitkäaikaiseen vieraiseen pääomaan kuuluvat velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2020	2019
	Saldo	Saldo
	31.12.2025	31.12.2024
Lainat Kuntarahoituskelta	2 160 016,00	2 455 348,00
Lainat kunnalta	1 380 990,12	1 565 620,94
Yhteensä	3 541 006,12	4 020 968,94

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	9 952,38	12 052,71
Lomapalkkajaksotukset	31 546,39	25 663,95
Muut palkkajaksotukset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	41 498,77	37 716,66

15.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Yksi oikeusprosessi on käsittelyssä tällä hetkellä.

Koronvaihtosopimus

Koronvaihtosopimus 649176/1092892 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Vesiliikelaitos on koronvaihtosopimuksella muuttanut vaihtuvat korot kiinteiksi.

Sopimus erääntyy 12.1 2021

Liitetiedot tilintarkastajan palkkiosta

Vesiliikelaitoksen tilintarkastuspalkkiot sisältyvät palkkioihin, jotka kunta maksaa tilintarkastusyhteisölle. Tilintarkastuspalkkiot esitellään kunnan liitetiedossa, joka koskee

tilintarkastajan palkkiota.

16. TILIKAUDEN TULOKSEN JA INVESTOINTIKEHYKSEN KÄSITTELY

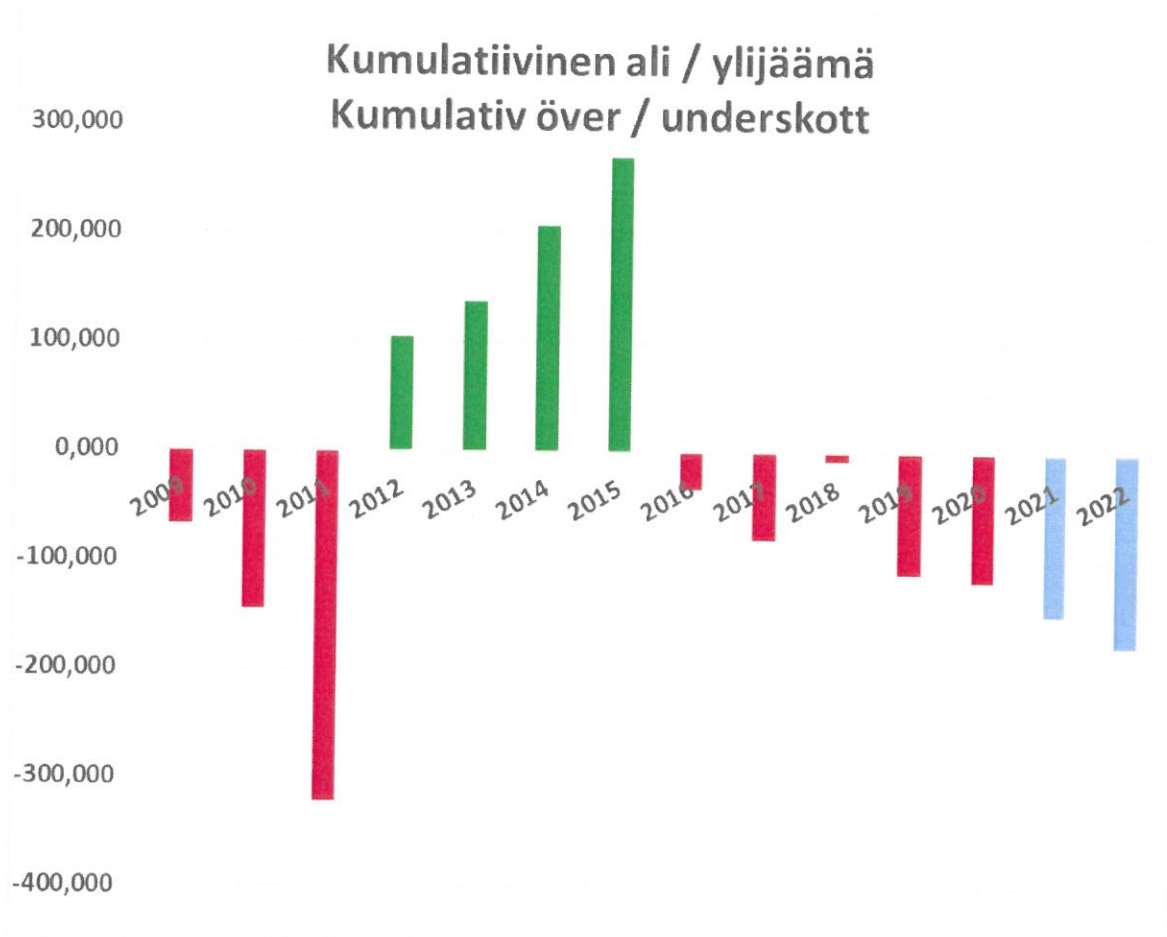
Johtokunta esittää valtuustolle, että tilinpäätösvuoden 6 877,99 euron alijäämä siirretään liikelaitoksen yli-/alijäämätilille. Edellisten vuosien alijäämä on 110 567,29 euroa. Kertynyt alijäämä on näin ollen yhteensä 117 445,28 euroa.

Ulkoisia lainoja lyhennettiin 544 552,01 eurolla ja sisäisiä lainoja 346 677,38 eurolla. Vuoden aikana nostettiin uusi sisäinen 243 069,87 euron laina. Lainakanta on pienentynyt yhteensä 648 159,53 eurolla. Yhteenlaskettu lainakanta 31.12.2020 oli 7 432 828,43 euroa. Kemiönsaaren Vedellä on myös suhteellisen suuret asiakassamiset, mikä johtuu viimeisimmän laskutusjakson maksamattomista laskuista.

Tilikausien alijäämä taloussuunnitelmassa 2021 - 2023 ovat:

2021	- 31 265 €
2022	- 28 904 €
2023	- 28 494 €

Tämä tarkoittaa sitä, että talous ei ole tasapainossa kyseisellä kaudella.

Taloutta tasapainotetaan seuraavin toimenpitein:

1. Talouskuri pidetään tiukkana, unohtamatta kuitenkin niitä velvoitteita, joita meillä on asiakkaitamme ja viranomaisia kohtaan.
2. Erittäin tärkeää on myös saada kaikki toiminta-alueen taajamissa olevat kiinteistöt liittymään Kemiönsaaren Veden asiakkaiksi. Viranomaistoimenpiteet on jo aloitettu, mutta viranomaistoimenpiteiden vaikutus olisi saanut olla suurempi.
3. Kemiönsaaren Vedellä on vesilaitoksen hoitaja ja jätevedenpuhdistamon hoitaja. Kemiönsaaren Vesi ostaa palveluja yhdyskuntatekniseltä osastolta. Kaksi yhdyskuntateknisen osaston huoltomiestä vastaa linjarakennuksesta ja yleisestä kunnossapidosta. Tätä henkilöstömäärää optimoivaa toimintamallia jatketaan myös jatkossa.
4. Kemiönsaaren Veden tulee lähivuosina jatkaa hyvin tiukkaa investointipolitiikkaa.

17. TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Kemiönsaari 23.3.2021

Vt. toimitusjohtaja

Niklas Enestam

Johtokunta

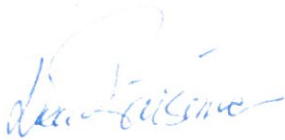
Roger Hakalax

puheenjohtaja

Helena Fabritius

jäsen

Lea Räisänen

jäsen

Kristian Ek

jäsen

Ralf Nyholm

jäsen

Olen tarkastanut tilinpäätöksen

Kemiönsaari __. __. 2021